

BILAGA 7. ALLIANSENS POLITISKA INRIKTNING 2019–2022

Vi fyra Allianspartier har beslutat att samverka för att fortsätta leda Nacka. Vi ska föra en tydlig borgerlig politik för hela Nacka och med alla Nackabors bästa för ögonen.

Väljarna gav i valet 2018 grönt ljus för den politik som Alliansen i Nacka drivit under lång tid: valfrihet och hög kvalitet i skola och omsorg, resultatinkriktat miljöarbete, stark och balanserad stadsutveckling med fler bostäder och arbetsplatser, bättre framkomlighet samt effektiv användning av skattepengarna och låg skatt.

Vi ser att den politiska inriktningen i Nacka ger goda resultat, främst i form av många nöjda och stolta Nackabor som trivs i sin kommun. Dessutom ligger Nacka ofta i toppskiktet i olika jämförelser. Bland annat korades Nacka till "Årets Superkommun 2018" av tidningen Dagens samhälle i maj 2018 och tidningen Fokus utsåg samma månad Nacka till "Bästa plats att bo på för barnfamiljer". I tidningen Aktuell Hållbarhets ranking av "Miljöbästa kommun" hamnade Nacka på plats 8 och Dagens Samhälles redovisning av effektiviteten i välfärden på plats 4.

Detta är något som förpliktigar. Vi vill att Nacka ska fortsätta ligga i topp och vi vill förbättra redan bra resultat – för Nackabornas skull. Vi ska inte slå oss till ro och vila på gamla lagrar, utan tar nya initiativ för att lösa de problem och utmaningar som finns idag och som vi ser framför oss. De mål som slagits fast under 2014–2018 om styrning, ekonomi, bostadsbyggande och miljömål fortsätter att gälla. Nu ska vi koncentrera oss på att lösa faktiska problem i såväl medborgarnas vardag som större samhällsproblem och arbeta med tydligt fokus på att nå resultat.

Om det går bra för Nacka och Sverige – om fler jobbar, klarar sin egen försörjning och betalar skatt – så ökar skatteintäkterna i Nacka. Hög prioritet måste därför ges åt att öka tillväxten, så att det skapas nya resurser till välfärden. När ekonomiskt utrymme finns vill vi prioritera fortsatta satsningar på att skapa världens bästa skola, att säkra kvaliteten i omsorgen och åtgärder för att nå de lokala miljömålen.

Ordning och reda i ekonomin är grunden för en ansvarsfull politik. De ambitioner vi uttrycker i detta majoritetsprogram måste alltid ställas mot det ekonomiska utrymmet. Den ekonomiska politiken ska föras med långsiktigt perspektiv och så att skatten kan fortsätta vara låg.

Alliansens värderingar är utgångspunkter för den politiska inriktningen

Våra grundläggande idéer och värderingar bygger på respekt för individen och människors lika värde. Utgångspunkten när vi formar samhället är en tro på varje människa och på människans förmåga och vilja att ta ansvar för sig själv, sina nära och för samhället. Vi vill att människor ska ha större makt över sin egen vardag och livssituation. Vi sätter individen och familjen i centrum.

Vi vill se ett Nacka där alla får utrymme att växa. Varje människa ska komma till sin rätt och kunna förverkliga just sina idéer om hur man vill leva sitt liv i Nacka. Nya människor och företag ska välkomnas.

Vi vill se en stark, grön och långsiktigt hållbar tillväxt i Nacka. Tillväxt är en nödvändig förutsättning för att kunna bryta arbetslöshet och utanförskap och samtidigt förbättra miljön. Tillväxt ger de nya jobb som behövs, vilket i sin tur ger ekonomiskt utrymme för både individer och samhälle.

En förutsättning för ett medmänskligt och tryggt samhälle är att människor bryr sig om varandra. Vi vill stärka civilsamhället och enskildas engagemang. Nacka kommun ska inte ha monopol på att hjälpa människor som behöver stöd. Tvärtom, vi är övertygade om att samhället blir bättre när enskilda människor, samfund, föreningar och näringsliv finns med i det viktiga arbetet med att förbättra vår kommun.

Alliansen står för ett tolerant och öppet samhälle där vi tror att alla människor behövs och kan bidra. Vi accepterar ingen form av diskriminering, utan vill aktivt motverka nedvärdering av människor på grund av deras kön, ålder, religion, etnicitet, sexuell läggning, könsidentitet, funktionsnedsättning eller social problematik. Att människor är olika är en tillgång som berikar vårt samhälle.

Nacka ska vara en jämställd kommun där män och kvinnor har samma möjligheter – i skolan, i föreningslivet och arbetslivet. Kommunen ska arbeta med att skapa tryggare miljöer och motarbeta våld i nära relationer och vara ett föredöme som arbetsgivare i att motverka trakasserier och mobbning.

Fyra prioriterade huvuduppgifter 2019–2022

Vi ser fyra prioriterade huvuduppgifter för mandatperioden 2019–2022. Det är områden som berör och involverar hela kommunen, områden där alla delar av kommunens organisation kan och måste bidra för att vi ska kunna förverkliga målen.

1. Stadsbyggande i takt med medborgare och miljö

Trycket på Nacka att växa är stort. Detta är i grunden oerhört positivt, eftersom det bottnar i framtidstro och optimism och skapar nya värden. Vi kan bidra till att fler får en bostad och att fler kan jobba i Nacka i stället för att pendla. Alliansen bejaktar denna utveckling, men ser självklart också de utmaningar detta medför, t ex när det gäller framkomlighet, tryck på naturen och viss osäkerhet om vad allt det nya innebär och för med sig. Men fördelarna överväger.

Vi har en genomtänkt strategi för hur vi vill utveckla Nacka och samtidigt bevara värdefulla miljöer och grönområden. De nya bostäderna och arbetsplatserna ska främst tillkomma genom förtätning på västra Sicklaön och vid lokala centrum i övriga kommundelar så att naturområden samtidigt kan bevaras. Förnyelseplaneringen ska slutföras. Varje kommundels karaktär och särart ska bevaras.

Vi har höga krav på att det som byggs ska vara vackert och tilltalande och passa in i omgivande miljö. Det som passar runt Nacka Forum, passar inte alls i Saltsjöbaden eller Älta. Det finns goda exempel på hur nya bostäder tillfört nya kvaliteter i gamla områden, t ex Järta Sjö och Finnboda Hamn. Vi vill lägga stort engagemang på gestaltning och arkitektur i detaljplaner och markanvisningar. Nacka har flera kulturhistoriskt värdefulla områden som man särskilt måste måna om och vara varsamma med och där nya byggnader måste anpassas till omgivningen.

På västra Sicklaön vill vi se Nacka stad växa fram, en stad där alla får plats och utrymme, en vänlig stad som är nära och nyskapande. Gestaltning, arkitektur, torgytor, mötesplatser, kultur och konst, parker, motionsmöjligheter, lekplatser, arbetsplatser, handel och restauranger är viktiga inslag för att skapa en attraktiv och barnvänlig stad. Planeringen för detta ska ske sammanhållet så att även arbetsplatser, skolor, idrottsanläggningar

etc får sin naturliga plats. Markanvisningar ska bidra till att skapa variation så att helheten blir en spännande sammanhållen stadsstruktur med kvartersbebyggelse. Vi vill se en varierad bebyggelse där husen skiljer sig åt i höjd, fasadmaterial och färg. Hus helt i trä välkomnas, liksom även flera klassiskt inspirerade byggnader och kvarter. Många uppskattar stenstadens miljöer. Samtidigt vill vi också se modern arkitektur på rätt platser, arkitektur som sticker ut. Vi kan också tänka oss höga hus i vissa specifika lägen och under förutsättning att sol- och vindförhållandena blir acceptabla.

Nacka ska värda sitt territorium. Ute ska det vara tryggt, rent, snyggt och inbjudande med trevliga planteringar. För att skapa trygga miljöer, särskilt vid stora kollektivtrafiklägen, måste man arbeta aktivt med belysning och brottsförebyggande stadsplanering och övervakningskameror på särskilt utsatta platser. Klotter både förfular områden och skapar en känsla av otrygghet och ska därför motarbetas kraftfullt.

Vi eftersträvar ett brett politiskt samförstånd om byggandet. Det finns stor uppslutning bakom både översiktsplanen och tunnelbaneavtalet, vilket förpliktigar alla partier som röstat för dessa att nu fullfölja de åtaganden man gjort. Planeringen ska ske i samspel med medborgarna, dialog och förankring är viktig. Kommunikationen måste vara både konkret om vad som händer i olika projekt men också handla om att levandegöra de övergripande visioner som finns och inkludera de värden vi ser att vi vinner på tillväxten.

Om mandatperioden 2014–2018 karaktäriserades av omfattande planerings- och förberedelsearbete, så går vi in i ett nytt skede nu med mer av konkret genomförande. 2019 börjar både tunnelbanan och nya Skurubron att byggas och centrala Nacka börjar omdanas.

Oaktat det senaste årets inbromsning på bostadsmarknaden, så ligger den långsiktiga planeringsstrategin fast och det är viktigt att tempot är fortsatt högt. När marknaden tar fart igen är det viktigt att det finns färdiga detaljplaner och en fastslagen bebyggelsestruktur att utgå ifrån. Vi bedömer att inbromsningen inte beror på avtagande efterfrågan, utan på att kraven för att kunna köpa en lägenhet eller villa successivt har skärpts med amorteringskrav, skuldkvottak och bolånetak. Behovet av bostäder finns kvar. Däremot ser vi att marknadssvängningarna kan komma att påverka takten och när i tiden olika projekt genomförs. Vi är öppna för att det t ex kan bli fler hyresrätter och arbetsplatser i början och i stället fler bostadsrätter senare. Det är viktigt att stadsbyggandet över tid är självfinansierat, vilket fordrar fortsatta markförsäljningar. Vår ambition är fortsatt att en tredjedel av de tillkommande bostäderna fram till 2030 ska vara hyresrätter. I avtal om markanvisningar och exploateringar ska vi säkra behovet av sociala kontrakt. Vi behöver inget kommunalt bostadsbolag eftersom behoven bättre tillgodoses på andra sätt.

Skedet av ökat genomförande kommer att leda till ökat ”stök” under byggtiden. Trafik måste ledas om, gator grävs upp och sprängningar genomförs. Det är angeläget att störningarna minimeras så långt det går, i synnerhet sådana som påverkar Nackabornas framkomlighet. Vi ska också ta initiativ för att öka trivselen och tillgängligheten.

Nacka ska inte bara vara en kommun man bor och arbetar i – utan en där man trivs och där man vill vara. Därför måste vi ständigt arbeta med att höja trivselen i våra miljöer, trivsel går också hand i hand med trygghet och tillgänglighet – alla ska ha tillgång till våra gemensamma offentliga rum, och man ska självklart kunna röra sig tryggt i hela Nacka.

För att vardagen ska fungera måste det vara lätt och bekvämt att resa både i Nacka och till och från Nacka. Vi ska verka för

ett Nacka som hänger ihop genom hållbara kommunikationer, vägar och kollektivtrafik så att Nackaborna kan få vardagspusslet att gå ihop utan köer och trängsel. Det är helt nödvändigt att trafiken byggs ut för att vi ska klara tillväxten och bostadsbyggandet. Nacka ska vara pådrivande för att Östlig förbindelse kommer till stånd så snart som möjligt.

Om Östlig förbindelse och tunnelbanan är lösningar på några års sikt måste ännu mer kraft läggas att lösa problem med framkomlighet här och nu, t ex genom sprinklers och andra trimningsåtgärder på Södra länken. Fler infartsparkeringar, mer insatser för att främja cykling, tätare turer på båtar och bussar från Nacka och fler målpunkter i Stockholm än Slussen är också nödvändiga för att klara Nackas expansion.

2. Miljösmart kommun

Världen, Europa, Sverige och Nacka står inför stora utmaningar inom miljö- och klimatområdet de kommande åren. Klimatförändringarna kommer att påverka oss och Nacka kommun ska göra vad man kan för att dra sitt strå till stacken för att både stoppa stigande medeltemperaturer och minska belastningen på miljön.

Förbränningen av fossila bränslen måste minska drastiskt. Målet är ett helt fossilfritt samhälle. Nacka ska helt fasa ut fossilenergi från sin egen verksamhet. Det innebär att bli ett gammalt oljepannor ska tas bort och ersättas av solpaneler, bergvärme eller fjärrvärme i kommunens fastigheter och att den el som kommunen köper ska vara fossilfritt producerad samt att kommunens fordon i möjligaste mån ska vara el- eller hybridbilar.

Med forskning, teknikutveckling och smarta lösningar i kombination med medveten befolkning kan utvecklingen vändas. Kommunen kan bidra genom höga ambitioner och tuffa miljökrav i stadsbyggande, energiförsörjning, trafik och upphandlingar. Men det helt avgörande är att underlätta för Nackaborna att göra klimatsmarta val i sin vardag.

Nacka har stigit från plats 143 till plats 8 i Aktuell hållbarhets miljöranking av landets kommuner mellan 2016 och 2018. Vi ska arbeta för att vi ska fortsätta ligga på 10 i topp-listan även på detta område.

Förenta nationernas Agenda 2030, med 17 definierade områden, syftar bland annat till säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser. I de delar som omfattar kommunens verksamheter ska Agenda 2030's mål beaktas i den fortsatta planeringen.

Nacka kommuns ambitiösa miljöprogram ska under mandatperioden vara ett levande dokument som justeras och förändras efter omvärldsförändringar, internationella överenskommelser, ny lagstiftning, ny forskning, ökad kunskap och ny teknik. Kommunstyrelsens nyinrättade miljöutskott övertar tidigare miljömålskommitténs arbete med uppföljning och fortsatt arbete med miljömål och miljöprogram och ska arbeta med övergripande, strategiska och långsiktiga miljö- och klimatfrågor. Kommunens samlade miljö- och klimatambitioner samlas i en gemensam strategi under 2019.

Nackas omfattande byggplaner kan vara en hävstång för övergång till ett mer klimatsmart samhälle. Vi vill ställa krav på gröna värden, beakta värdefulla ekosystemtjänster och tillämpa grönytefaktorn i markanvisningar och detaljplaner. Inte minst måste man planera dagvattenlösningar som tål mycket nederbörd på kort tid. Förorenade mark- och vattenområden ska saneras, till fördel för oss alla. När man bygger nytt finns möjligheten att tänka in smarta lösningar från början – den möjligheten ska vi ta.

Nackas läge mellan Stockholm och skärgården, med närhet till stora naturområden och vatten, är en anledning till att

många väljer att flytta hit och att människor trivs. Naturen är en viktig del av Nackas skönhet och "själ". Vi vill värna naturen och utveckla möjligheterna för människor att vistas i skog och mark. Vår ambition är att halva Nacka ska förbli grönt, trots omfattande byggande, och att ingen ska ha längre än 300 meter till närmaste park eller grönområde. Träd ska planteras längs centrala gator, både för att det tillför kvaliteter i stadsrummet och för att det är en del av naturens egen rening av vatten och luft.

Senast under 2020 ska de återstående naturreservaten Rensättra, Ryssbergen, Skarpnäs och Skuruparken samt kulturreservatet Baggensstaket beslutas. Det är viktigt att naturen är tillgänglig för människor att besöka och vistas i.

Ett annat viktigt miljömål är att barnen möter en giffri vardag i skolan och förskolan. Alliansmajoriteten vill se fortsatta satsningar på att se över skol- och förskolegårdar för att byta ut gamla miljöfarliga gummimattor, lekredskap, bildäck osv. Även maten som serveras på förskolor, skolor och inom omsorgen ska vara både god, näringsrik och miljövänligt producerad. Andelen ekologiskt odlade och närodla/de producerade livsmedel i kommunens verksamheter ska öka, i enlighet med miljöprogrammet. Därför ska vi underlätta för skolor och andra verksamheter att köpa sådana produkter.

Som Nackabo ska det vara enkelt att värna miljön, t ex att sortera hushållsavfallet och lämna saker för återbruk. Nacka ska ta initiativ för att öka insamlingen av matavfall, främst i flerfamiljshusen där man inte kommit lika långt som i småhusområdena.

En av de viktigaste åtgärderna för att nå målen i miljöprogrammet är att göra resandet mer hållbart. Utbyggnaden av tunnelbanan till Nacka är ett tydligt steg i riktning för att öka det kollektiva resandet. Kommunen ska också under den kommande mandatperioden satsa satsningarna på cykling, med nya cykelbanor, underhålla de som redan finns samt satsa på säkra cykelparkeringar och införa ett hyrcykelsystem. Vi vill se till att bryggor finns för utökad båtpendling och laddstolpar för elfordon, både i bostaden och i den offentliga miljön. Kommunen ska också följa utvecklingen inom ny teknik som t ex självkörande bilar och utreda om och i så fall hur detta skulle kunna prövas i Nacka.

3. Fler jobb och snabb etablering

Jobb och företagande är grunden för vår välfärd och för att människor ska känna sig delaktiga i samhället.

Vi vill att alla som kan jobba ska ha ett jobb att gå till. Möjligheten till egen försörjning är en fråga om trygghet, frihet och delaktighet i samhället. Det är en egen lön och det är arbetskamrater, semester och nya utmaningar. Det är också den snabbaste vägen att som nyanländ komma in i samhället. Utan arbete och utan människor som arbetar finns ingen välfärd. Jobb ska alltid löna sig bättre än att leva på bidrag.

Ju fler vi är som arbetar, desto större blir resurserna till det gemensamma. Det arbetet börjar lokalt, genom att skapa goda förutsättningar för företag och jobbskapande. Nacka ska ha ett av landets bästa klimat att starta och driva företag i. Tyvärr sjönk Nacka kraftigt i Svenskt Näringslivs ranking av lokala företagsklimat 2018, från plats 3 till 38.

Kommunen måste nu kraftsamla för att förbättra företagsklimatet igen. Främst handlar det om bemötande, snabbhet och begriplighet i myndighetsutövning och stadsbyggandet samt om mer mark för etablering av företag och att befintliga företag ska kunna växa. Kommunen är en stor upphandlare av varor och tjänster. Genom kundval och smarta upphandlingar ska vi underlätta för små och medelstora lokala företag att lägga anbud.

Det finns en stark betoning på nya bostäder i Nackas stadsutveckling, men lika viktigt är nya arbetsplatser, främst i centrala Nacka. Det skulle också bidra till minskat behov av arbetspendling ut från Nacka.

Arbetslösheten är låg i Nacka. I princip har alla, som gått gymnasiet och är födda i Sverige, ett jobb. Arbetslösheten är därmed främst koncentrerad till personer med bristfällig skolbakgrund eller dåliga kunskaper i svenska. Här måste tidiga, konkreta och snabba insatser genomföras.

De som behöver komplettera sin utbildning eller skaffa en ny yrkesutbildning ska kunna göra det omedelbart, utan onödiga väntetider. Det ger en snabbare väg till arbete och möjliggör för Nackas företagare att få den kompetens de behöver. Nackas vuxenutbildning ska därför vara generös och man ska kunna läsa ett brett utbud av kurser och utbildningar, i olika tempo och hos olika anordnare. Man ska också kunna varva utbildning med praktik. Komvuxpengen garanterar en sådan inriktning. Vi ska verka för att hela regionen ses som en gemensam komvuxregion för att öka tillgången till bra utbildningar.

Vercity är en ambition att försöka etablera högre utbildning i Nacka, ett nytt sammanhang av aktörer inom utbildning, lärande och företagande som vi inte sett tidigare i Sverige. Vi ska ta fortsatta initiativ för att denna idé kan förverkligas.

Arbetsförmedlingen har huvudansvaret för arbetsmarknadspolitik, men vi ser att det fungerar dåligt i Nacka idag. Det handlar för lite om förmedling av riktiga jobb och insatserna för dem som är arbetslösa är för få, för långsamma och för dåligt matchade med arbetsmarknadens behov. Vi ska ta initiativ för att Nacka får starta en försöksverksamhet med att ta över Arbetsförmedlingens uppgifter och ansvar för arbetsmarknads- och etableringsinsatser och få statliga resurser för detta.

Nacka ska vara öppet för alla, även för människor som söker sig hit undan krig, förföljelse och fattigdom. De senaste åren har Nacka tagit emot över tusen nyanlända personer som fått uppehållstillstånd samt därutöver några hundra ensamkommande ungdomar som söker asyl. Till detta kommer en stor anhöriginvandring. En stor bostadsbrist i Nacka har lett till kortsiktiga och dyra lösningar för både kommunen och de nyanlända. Därför är det angeläget att vi säkerställer en långsiktig bostadsförsörjning som också är ekonomiskt hållbar. Vi ska även fortsatt stå för ett varmt och välkommande flyktingmottagande, men det ska inte vara kravlöst. Kommunens vision om "Öppenhet och Mångfald" och grundläggande värdering om "respekt för människors kunskap och egen förmåga och för deras vilja att ta ansvar" är uttryck för en politik som vänder sig till alla.

Nacka ska lösa mottagandet med mänskliga lösningar och involvera Nackaborna. Vi erbjuder genomgångsbostäder i två år. Att snabbt lära sig svenska och klara sin egen försörjning är nyckeln till en framgångsrik etablering, därför måste kraftfulla och snabba insatser göras kring detta.

Antalet hushåll med ekonomiskt bistånd ökar i Nacka. Det innebär både större utanförskap och högre kostnader, därför är Allianspartierna överens om att krafttag måste vidtas för att bryta utvecklingen. Det innebär t ex att hembesök regelmässigt ska användas, att krav på heltidsaktivitet ska ställas där så är möjligt samt att missbruk aktivt ska beivras. Ekonomiskt bistånd får aldrig vara en permanent försörjningskälla, utan ett sista skyddsnät när inga andra inkomster finns.

4. Ekonomi i balans och effektiv styrning

Vi har lagt grunden för att Nacka har en sund och stabil ekonomi. De senaste fem årens ekonomiska resultat har varit mycket positiva. Tillsammans med två strategiska fastighetsför-

säljningar har detta gjort att Nacka var skuldfritt hösten 2017, trots rekordstora investeringar. För att klara kommande års stora behov av investeringar i nya skolor och idrottsanläggningar och stora stadsutvecklingsprojekt kommer låneskulden att öka igen, men samarbetet med externa partners måste också förstärkas.

Nacka befinner sig nu i ett läge med mycket stark expansion. I ett långsiktigt perspektiv är detta ekonomiskt fördelaktigt. Vi blir fler invånare och fler skattebetalare som delar på gemensamma kostnader. Samtidigt medför tillväxten behov av stora investeringar i infrastrukturen innan alla de nya medborgarna flyttat in, t ex utbyggd tunnelbana, överdäckning av Värmdöleden och ny bussterminal vid Forum.

Nacka ska fortsätta ha låg skatt. Det främjar tillväxten, men är framför allt viktigt för att ge medborgare med små marginaler större ekonomisk frihet. Det ska alltid löna sig att jobba. Därför vill vi försöka sänka skatten ytterligare, i första hand återställa den höjning som gjordes 2012.

Vi vill att kommunens verksamheter ska ha kundens fokus i centrum. Allt kommunen gör ska handla om att skapa värde för medborgarna. Det handlar om vad medborgarna och kunderna tycker är viktigt och om bemötande och inställning från kommunens sida.

Varje skattekrona ska användas effektivt och ändamålsenligt. Det kräver kontinuerliga insatser för att mäta effektiviteten i kommunens verksamheter i jämförelse med andra kommuners och vidta åtgärder så att Nacka tillhör de mest effektiva. Det kräver också ständiga prioriteringar såväl av vad som är kommunala kärnuppgifter som i verksamheterna.

Nacka ska ha en tydlig, enkel och konsekvent styrning som hänger ihop och som underlättar för medborgarna och medarbetarna att fatta kloka beslut och för att verksamheterna ska utvecklas. De interna styrprinciperna ska syfta till att kommunens verksamheter går åt samma håll, samtidigt.

Kommunens vision om "Öppenhet och Mångfald" ligger fast, liksom den grundläggande värderingen "Respekt för människors kunskap och egen förmåga, samt för deras vilja att ta ansvar". Till detta läggs ambitionen att "Nacka ska vara bäst på att vara kommun". Innebörden i detta är att kommunens breda och mångfacetterade verksamhet ska vara bland de tio procent bästa i landet i olika mätningar. Styrmodellen från 2016 med fyra övergripande mål som nämnder och verksamheter ska bidra till att uppnå behålls. Dessa mål är "Bästa utveckling för alla", "Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka", "Stark och balanserad tillväxt" samt "Maximalt värde för skattepengarna".

Vi tror på en styrmodell som bygger på tillit till verksamheten och där stort ansvar och mycket befogenheter finns lokalt. Där bör man avgöra hur de tillgängliga resurserna bäst används. Nacka tillämpar sedan länge, med framgång, lokalt resultatansvar på enheterna med överföring av över- och under-skott, internhyror och internpriser. De principerna behålls men internhyressystemet ses över och uppdateras. Konkurrens och konkurrensneutralitet mellan olika aktörer är viktiga styrprinciper i Nacka, de ligger fast. Pengsystemen behålls och utvecklas. Om det inte finns kundval ska verksamheten upphandlas i konkurrens, där kommunens egenregiverksamhet kan lägga anbud.

Nacka har sedan 20 år tillbaka lämnat den traditionella förvaltningsorganisationen och har i stället ett gemensamt stadsledningskontor med olika enheter för huvudmänna- och myndighetsuppgifter och stödfunktioner. Det finns behov av uppdatering av organisationen, inte minst när det gäller ekonomistyrningen.

För oss är det självklart att kommunen som helhet, nämnderna och verksamheterna ska ha balans i sin ekonomi. Den

budget som är beslutad ska hållas och vid risk för överskridanden ska åtgärder omedelbart vidtas, givetvis inom lagens ram och med ett individfokus så att enskilda inte kommer i kläm.

Nacka ska vara en smart, öppen och enkel kommun. Servicen till och bemötande av medborgare och företag ska vara snabb och korrekt. Vi vill se fortsatt stark digitalisering med fler e-tjänster där man kan följa sina ärenden på nätet. Digitaliseringen ska ta sin utgångspunkt i att underlätta för medborgarna att ha kontakt med kommunen och utföra de tjänster när de själva vill.

Digitaliseringen ska också leda till en effektivare administration. Att "växa utan att växa" ska vara ledord och innebär en ambition att fler invånare inte ska innebära fler medarbetare i stadshuset. Genom digitalisering, effektivare arbetssätt och än större koncentration till kärnuppgifterna ska kostnaderna för kontorsorganisationen kunna minskas.

Politisk inriktning för de tre stora verksamhetsområdena

Kommunen har en avgörande roll för att människors vardag ska fungera. Vi vill att de välfärdstjänster som kommunen finansierar ska hålla hög kvalitet och bidra till att både människor och samhället utvecklas. Våra invånare ska i så hög utsträckning som möjligt kunna välja anordnare och påverka servicen. Vi ska uppmuntra ökad mångfald av aktörer för att ännu bättre möta människors olika behov.

Den politiska inriktningen för kommunens stora verksamheter – skolan och förskolan, omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning, stöd till dem som har problem samt kultur- och idrottsinsatser – är en fortsättning på den inslagna vägen.

Frågan om barns och ungdomars uppväxtvillkor är central i ett välfärdssamhälle. Vi vill att alla som växer upp i Nacka ska kunna utvecklas utifrån sina förutsättningar. Trygga familjer, en bra skola och rika möjligheter till kultur och idrott skapar bra möjligheter för det.

1. Social omsorg och stöd

Alla människor har rätt till ett tryggt och självständigt liv. De flesta av oss behöver hjälp och stöd under vissa skeden i livet, vissa mer än andra. Den vård och omsorg som kommunen finansierar för personer som behöver hjälp i sin vardag ska hålla hög kvalitet.

Valfrihet är ett centralt begrepp för oss. Man ska inte bli omyndigförklarad bara för att man behöver hjälp när man blir gammal eller för att man har funktionsnedsättningar. Tvärtom, behovet av självbestämmande kanske är som störst just då. Med stor valfrihet ökar både möjligheten att påverka sin vardag och känslan av trygghet.

Valfriheten kan ta sig olika uttryck. En del är att få bestämma mer över sina beviljade insatser i hemtjänsten. En annan är att själv få göra avvägningen mellan att bo hemma med stöd av hemtjänsten eller på ett särskild boende. En tredje är att bestämma hur man ska bo, t ex i trygghetsboende med gemensamhetsytor eller i en seniorlägenhet. En fjärde är att välja vem man vill få stöd och hjälp av. Därför behövs en mångfald av aktörer och en mångfald av boendeformer. Vi vill också att äldre fritt ska kunna söka sig till de boenden de önskar i hela länet. Social- och äldre nämnderna ska verka för att mångfalden och valfriheten ökar.

Ofrivillig ensamhet är ett växande samhällsproblem. I Sverige har vi flest ensamhushåll i världen, och det kan leda till social isolering och hälsoproblem. I Nacka skapar vi nu fler träffpunk-

ter och mötesplatser, och vi förbättrar dagverksamheten så fler kan hitta en meningsfull sysselsättning. Föreningslivet spelar också en viktig roll, och vi ska öka samarbetet mellan kommunen och alla de fantastiska frivilliga krafter som finns för att utveckla Nackas det fritidsutbud som finns.

Samtidigt som Nacka är en kommun som generellt ger utrymme för goda uppväxtvillkor, finns barn och unga som mår dåligt och far illa. Det kan handla om psykisk ohälsa, missbruk och socialt utanförskap eller utnyttjande. Kommunen har en central roll för att motverka detta. Vi vill att de ska erbjudas rätt stöd och hjälp utan långa väntetider.

Barn i riskzon ska få stöd i ett tidigt skede och förebyggande insatser ska prioriteras. Samtidigt är det viktigt att de insatser man vidtar är resultatutryckt. Att bara ”göra något” räcker inte, insatserna ska bygga på evidens och beprövad erfarenhet men ska också ge utrymme för att utveckla nya lösningar.

2. Utbildning

Världens bästa skola – för varje elev – varje dag. Så sammanfattas vår höga ambition för Nackas skolor. Skolan ska vara en trygg plats för alla barn och elever varje dag, där lärarna får fokusera på undervisning och kunskap står i centrum. Skolan ska se varje individ och ge de bästa förutsättningarna för ett livslångt lärande.

Nackas elever ligger kontinuerligt i den absoluta toppen i landet och Nacka rankas som en av de allra bästa skolkommunerna. Där ska vi fortsätta ligga. Samtidigt finns mer att göra för att alla elever, oavsett bakgrund, ska nå målen, få utrymme att växa och rustas för framtiden. Det är särskilt viktigt i ämnen som matematik och språk. Vi avser att ta särskilt initiativ för att stärka skolan i Fisksätra. Ytterligare ett område som ska uppmärksammas är de minsta barnens trygghet och lärmiljö.

Alla elever är individer med olika behov och talanger och för att alla ska få sina behov tillgodosedda behöver vi även fortsättningsvis förskolor och skolor med olika pedagogiska inriktningar, profiler och driftformer. Även små förskolor och skolor efterfrågas av många och det ska vara en självklar del av utbudet i Nacka.

En framgångsfaktor, som vi vill slå vakt om, är de fria och självständiga skolorna där rektorerna kan störa över resurser, organisation och inriktningar. Nackas rektorer och skolchefer har helhetsansvar och därmed frihet att förverkliga sina idéer, vilket breddar Nackas utbud och ökar kvalitén. På så vis ökar valfriheten.

Lärarna är helt avgörande för skolans kvalitet. Vi vill att det ska vara attraktivt att vara lärare i Nacka. Därför är det viktigt att lärarna ska få fokusera på undervisning och ha tillräckliga verktyg för att skapa arbetsro. Det ska finnas karriärtjänster och möjligheter till fortbildning och utveckling. Skickliga lärare ska ha bra betalt, den position Nacka har som löneledande för lärarna ska vi behålla. Andelen förskollärare i förskolan ska öka.

Lärandemiljön ska vara stimulerande, trygg och i klassrummen ska det vara lugn och ro. Vi har nolltolerans mot kränkande behandling och mobbning i och kring skolan och vi ställer krav på att skolan aktivt förebygger sådant samt tar fullt ansvar om något allvarligt inträffar.

Psykisk och fysisk ohälsa bland unga har blivit ett växande samhällsproblem. Vi vill vända den trenden och satsa särskilt för att stärka elevernas hälsa.

Vi vill även se fler möjligheter till särskilda undervisningsgrupper, och för att det ska bli möjligt måste vi se över likvärdighetsgarantin så att de som har större behov också ska få tillräckliga resurser.

3. Kultur och fritid

Nacka ska ha ett rikt och brett utbud av kultur och fritidsaktiviteter för alla åldrar och av hög kvalitet. Kultur, idrott och motion bidrar till livskvalitet och främjar hälsan. Det ideella engagemanget har en helt avgörande betydelse. Kommunen har ett särskilt ansvar för att alla barn och unga, oavsett familjeförhållanden, kan få möjlighet att uppleva och utöva kulturverksamhet och ha en meningsfull fritid. Därför vill vi att Nackas satsningar även framgent ska inrikta sig i huvudsak på barn och unga upp till 19 år, men även äldres möjligheter till motion ska uppmärksammas.

Den nya kulturskolan med kundval, som omfattar i princip all kulturverksamhet som riktar sig till barn och unga, startade i samband med höstterminen 2018. Under kommande mandatperiod får det visa sig vilken nivå på efterfrågan som långsiktigt kommer att gälla.

Drift av övriga kultur- och fritidsverksamheter ska upphandlas i konkurrens, t ex fritidsgårdar, idrottsanläggningar och bibliotek. På detta sätt kan kommunen anlita dem som bäst och effektivast når upp till de ställda kraven. Vid sidan av detta ska kommunen ge bidrag för att enskilda utövare ska kunna driva verksamhet och kommunen ska välkomna småskaliga och föreningsdriva lösningar. Det kan t ex handla om eftermiddagsverksamhet i samband med idrottsaktiviteter.

Biblioteken fyller en särskild roll som mötesplatser och ska utveckla sina verksamheter, hitta nya former och sätt att nå Nackaborna. Biblioteken ska också arbeta enligt kommunens biblioteksstrategi för att nå olika målgrupper och för att öka läsandet.

Nackaborna ska ha tillgång till olika former av idrott och det är särskilt viktigt att det finns goda lek- och idrottsmöjligheter för barn och att utrymmet för sk spontanidrott är gott. Kommande år ska Järlahöjden med Nacka sportcentrum omvandlas till ett mer tättbebyggt stadsområde med bostäder och arbetsplatser. Det är viktigt för oss att de befintliga idrottsanläggningarna inte rivs innan nya finns på plats och att fortsatt utrymme för idrott på Järlahöjden säkerställs i vidare planering. Föreningslivet behöver kontinuitet i sin verksamhet. I takt med att Nacka växer behövs fler idrottsanläggningar och flickors villkor ska särskilt uppmärksammas. Vi slår vakt om en bra dialog med föreningslivet om hur de nya anläggningarna ska utformas och vilka funktioner som är mest prioriterade.

Projektet ”konsten att skapa stad” har övergått till en permanent verksamhet som en del i den nya politiken för den öppna konsten. Syftet är att på olika sätt med konstnärliga installationer uppmärksamma var och hur Nacka stad byggs ut. Det nya är att kommunen tillsammans med fastighetsägare och byggföretag finansierar olika konstverk i den offentliga miljön. På så sätt får vi mer offentlig konst att njuta av. Alliansmajoriteten är övertygad om att mer konst och kultur hjälper till att skapa en attraktiv Nacka stad som ökar intresset från byggare och blivande inflyttare till Nacka.